

19.12.2019

Найбільш «реактивний» завод в Харкові

16 грудня 2019 року на сайті медіа-компанії «Время» було опубліковано статтю, присвячену 85-річчю Державного підприємства «Завод хімічних реактивів», що входить до складу Науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України ([Національна академія наук України](#)).

У статті відзначається, що продукція підприємства важлива безпосередньо для кожного з громадян України, адже на «Заводі хімічних реактивів» виробляють фармацевтичну субстанцію (активний хімічний інгредієнт) для багатьох ліків. Українські фахівці в галузі фармації б'ються над створенням нових високоефективних серцево-судинних лікарських засобів, які мали б мінімум побічних ефектів. Так, наприклад, вчені НВО «Фарматрон» і Запорізького державного медичного університету отримали нове оригінальне поєднання під назвою «гіпертріл», яке характеризується протиішемічними, антиоксидантними властивостями і допомагає знижувати тиск. А субстанцію для нього успішно синтезували в Харкові і освоїли її виробництво. Нові українські розробки (Ангіоліна, гіпертріл), які демонструють високу ефективність при лікуванні серцево-судинних захворювань, пройшли завершальну стадію клінічних випробувань. Асортимент освоєних субстанцій на «Заводі хімічних реактивів» – більше 30, що становить значну частину всіх синтетичних субстанцій, вироблених в Україні. Основний напрям досліджень – синтез нових, оригінальних субстанцій. Серед них – тіотриазолін: перша українська розробка для лікування серцево-судинних захворювань. У 2017 році вона була відзначена премією Кабінету міністрів за кращу інноваційну розробку.

Харківський реактивний завод (так 85 років тому називався Харківський завод хімічних реактивів) був заснований в грудні 1934 року на базі дослідницького виробництва Військово-хімічної академії. Тут пишаються тим, що він став першим у країні промисловим підприємством, що спеціалізувалося на виробництві органічних хімічних реактивів.

У довоєнний період завод випускав органічні розчинники, крижану оцтову кислоту, хімічно чистий гліцерин, амінокислоти з природної сировини, складні і прості ефіри та інші хімічні реактиви.

Під час Другої світової війни на заводі було організовано виробництво протитанкових запалювальних сумішей. Після визволення Харкова, в серпні 1943 року, почалося відновлення заводу, повністю зруйнованого під час війни.

Підприємство освоїло виробництво понад 3400 найменувань складних органічних реактивів, детекторів ядерних випромінювань, оптичних кристалів, рідких і пластмасових сцинтиляторів, рідких кристалів, люмінофорів, розчинників для хроматографії та інших.

Наприкінці 1995 року підприємство увійшло до складу Науково-технологічного комплексу «Інститут монокристалів» НАН України. І поряд з випуском традиційної продукції – хімічних реактивів, сцинтиляційних

матеріалів, пластмасових сцинтиляторів, – з ініціативи наукового керівника комплексу академіка НАН України Володимира Семиноженка на заводі стали освоювати виробництво медичних субстанцій, а разом з тим і відкривати нові ринки збуту.

«Завод хімічних реактивів» став найбільшим національним виробником субстанцій медичного призначення для фармацевтичної промисловості. Частка цієї продукції в загальному обсязі виробництва складає близько 98%, три з них входять до «топ-10» найпопулярніших ліків України.

На інші припадає випуск Люмінора, сцинтиляторів і сцинтиляційних матеріалів, високочистих розчинників для хроматографії та державних стандартних зразків, рідкокристалічних матеріалів та термоіндикаторів, сировини для вирощування монокристалів, консервантів і стабілізаторів для медичної і харчової промисловості, наборів хімічних реактивів для хімічних кабінетів навчальних закладів.

Завод успішно оновлює технологічні лінії, впроваджує сучасні технології виробництва хімічних реактивів і системи управління якістю відповідно до міжнародних стандартів.

[Докладніша інформація](#)